

„Dokształcanie Kompetencji Nauczycieli z Extended DISC – Skuteczna Komunikacja i Współpraca w Zespole”

„Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych”

Współczesna szkoła staje przed wyzwaniami, które wykraczają poza tradycyjnie pojmowaną edukację. Nauczyciel – niezależnie od pełnionej roli – musi być nie tylko przekazicielem wiedzy, ale przede wszystkim skutecznym komunikatorem, uważnym wychowawcą i partnerem w dialogu z młodzieżą. Szczególnie w obszarach doradztwa zawodowego i pracy wychowawczej niezbędne stają się kompetencje miękkie, umożliwiające budowanie konstruktywnych relacji z uczniami oraz współpracownikami. W odpowiedzi na te potrzeby coraz większą popularność zyskują narzędzia, które wspierają rozwój osobisty nauczycieli i pomagają lepiej zrozumieć dynamikę międzyludzkich interakcji. Jednym z nich jest model Extended DISC – system klasyfikacji stylów zachowań, bazujący na psychologii Carla Gustava Junga. Dzięki

swojej praktycznej użyteczności staje się on istotnym wsparciem w codziennej pracy edukacyjnej. Artykuł, który oddajemy w Państwa ręce, prezentuje zastosowanie modelu Extended DISC w kontekście edukacji – ze szczególnym uwzględnieniem doradztwa zawodowego

i wychowania. Pokazuje, w jaki sposób nauczyciele mogą nie tylko lepiej komunikować się z uczniami, ale też rozwijać ich samoświadomość, empatię i gotowość do współpracy.

Warto jednak zaznaczyć, że Extended DISC to narzędzie komercyjne, co oznacza, że jego pełne wykorzystanie wiąże się z koniecznością zakupu licencji lub udziału w szkoleniu. Choć jego wartość edukacyjna i diagnostyczna jest niepodważalna, nie każdy nauczyciel, doradca czy rodzic zdecyduje się na taką inwestycję. Na szczęście Internet oferuje również bezpłatne rozwiązania, które mogą stanowić dobre uzupełnienie lub alternatywę – przykładem jest prosty w obsłudze i intuicyjny Test Hartmana, dostępny online. Pozwala on na szybkie określenie typu osobowości ucznia i może stanowić świetny punkt wyjścia do rozmów o wartościach, motywacjach i stylach działania.

Warto jednak pamiętać, że czasami dobrze dobrane, nawet płatne narzędzie może znacząco ułatwić proces poznania siebie i usprawnić pracę wychowawczą – dlatego nie należy obawiać się rozsądnych inwestycji w rozwój własnych kompetencji.

Skuteczna komunikacja i współpraca zespołowa w doradztwie zawodowym oraz pracy wychowawczej z wykorzystaniem modelu Extended DISC

Umiejętność skutecznego komunikowania się i współpracy w zespole stanowi fundament pracy każdego nauczyciela – zwłaszcza wychowawcy czy doradcy zawodowego. Ważnym krokiem

do rozwijania tych kompetencji jest pogłębienie świadomości własnego stylu komunikacji oraz umiejętne dostosowanie go do różnych typów osobowości, z którymi spotykamy się w codziennej praktyce szkolnej. Pomocnym narzędziem w realizacji tych celów jest model Extended DISC.

Model Extended DISC – narzędzie skutecznej komunikacji

Model Extended DISC, pozwala zidentyfikować cztery podstawowe style zachowań, mające kluczowy wpływ na współpracę oraz skuteczność komunikacji:

- **Styl D (Dominujący)** – zorientowany na rezultaty, dynamiczny i stanowczy. Osoby o tym stylu są konkretne, często dominują w rozmowie i wolą podejmować szybkie decyzje. Sprawdzają się w roli liderów zespołu, zwłaszcza w sytuacjach wymagających zdecydowanego działania.

- **Styl I (Inspirujący)** – towarzyski, energiczny i pozytywnie nastawiony do ludzi. Osoby te skutecznie motywują innych, generują entuzjazm, ale mogą mieć trudności ze skupieniem się na szczegółach i długotrwałych zadaniach.
- **Styl S (Stabilny)** – spokojny, uważny słuchacz, preferujący stabilność i współpracę w grupie. Osoby te są cennymi członkami zespołu, dobrze radzą sobie z konfliktami poprzez kompromis, choć niechętnie reagują na nagłe zmiany.
- **Styl C (Dokładny)** – analityczny, systematyczny, ceniący precyzję i zasady. Osoby o tym stylu świetnie organizują pracę, ale mogą mieć trudności z otwartym wyrażaniem uczuć i spontanicznymi decyzjami.

Jak model Extended DISC może wspierać nauczycieli i doradców zawodowych?

1. Poznanie własnego stylu komunikacji

Każdy nauczyciel, poznając swój dominujący styl zachowania, zyskuje możliwość świadomego rozwijania swoich kompetencji interpersonalnych. Pozwala to na efektywne zarządzanie sytuacjami klasowymi oraz lepszą współpracę z kolegami z zespołu pedagogicznego.

2. Lepsze zrozumienie potrzeb uczniów

Nauczyciele i doradcy zawodowi, znając style Extended DISC, mogą bardziej trafnie

reagować na różne zachowania uczniów.

Indywidualne podejście do ucznia oparte na rozpoznaniu jego stylu komunikacji zwiększa skuteczność wychowawczą i edukacyjną, umożliwiając młodzieży lepsze zrozumienie swoich mocnych stron oraz obszarów wymagających rozwoju.

3. Rozwijanie kompetencji miękkich uczniów

Model Extended DISC staje się doskonałą bazą do prowadzenia angażujących zajęć z zakresu doradztwa zawodowego oraz godzin wychowawczych. Inspiruje uczniów do pogłębiania samoświadomości, odkrywania własnych zasobów oraz rozwijania umiejętności interpersonalnych, które są kluczowe dla ich przyszłej ścieżki zawodowej. Zrozumienie własnego stylu zachowania i komunikacji to pierwszy krok do budowania

dojrzałych relacji, podejmowania świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych oraz skutecznego funkcjonowania w zespole.

Aby wzbogacić ten proces i uczynić go bardziej osobistym i angażującym, warto wykorzystać dodatkowe, łatwo dostępne narzędzia diagnostyczne. Jednym z takich narzędzi jest bezpłatny Test Hartmana, znany również jako „Kod kolorów osobowości”. To test psychologiczny oparty na identyfikacji wewnętrznych motywacji i dominujących cech osobowości. Każdy użytkownik otrzymuje wynik w postaci przypisania do jednego z czterech kolorów:

- **Czerwony** – typ skoncentrowany na działaniu i osiąganiu celów, zdecydowany, pewny siebie i ambitny. Doskonale radzi sobie w roli lidera i inicjatora.
- **Niebieski** – osoba lojalna, wrażliwa, skrupulatna i pełna empatii. Kieruje się wartościami i potrzebą porządku oraz bezpieczeństwa emocjonalnego.
- **Biały** – typ spokojny, uprzejmy, bezkonfliktowy i cierpliwy. Ceni harmonię, potrzebuje czasu na refleksję i unika konfrontacji.
- **Żółty** – osoba towarzyska, twórcza, pełna entuzjazmu i energii. Czerpie siłę z relacji społecznych i spontanicznej ekspresji.

Test składa się z 45 prostych pytań, których rozwiązanie zajmuje zaledwie kilka minut. Każdy wynik zawiera opis dominującego koloru oraz informacje dotyczące stylu komunikacji, reakcji na stres, sposobu podejmowania decyzji i budowania relacji. To bardzo wartościowe narzędzie do pracy z młodzieżą, ponieważ młodzi ludzie zyskują możliwość nazwania swoich predyspozycji i lepszego zrozumienia siebie oraz innych.

Z perspektywy nauczyciela, wykorzystanie Testu Hartmana w pracy wychowawczej lub doradczej stwarza przestrzeń do prowadzenia rozmów o różnorodności, wzajemnym szacunku i rozwijaniu tolerancji. Uczniowie mają okazję zobaczyć, że każdy z nas funkcjonuje w oparciu o inne motywacje i wartości, co wzmacnia empatię oraz gotowość do współpracy.

Test jest dostępny bezpłatnie w języku polskim na stronie internetowej testhartmana.pl. Dzięki temu może być łatwo wdrożony w ramach codziennej pracy szkoły, bez konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów. W połączeniu z modelem Extended DISC tworzy spójną i skuteczną koncepcję wspierania rozwoju kompetencji miękkich uczniów

– kompetencji, które w przyszłości będą decydowały o ich sukcesie nie tylko edukacyjnym, ale i zawodowym oraz społecznym.

Inspiracje do pracy z młodzieżą

Zawarte w artykule propozycje nie są jedynie teoretycznym zarysem, lecz praktycznym kompendium wspierającym nauczyciela w codziennej pracy z młodzieżą. Wskazanie stylów zachowań według Extended DISC oraz dostęp do narzędzi takich jak Test Hartmana otwierają przed pedagogami możliwość pogłębionej diagnozy potrzeb uczniów, zrozumienia ich motywacji i dostosowania metod wychowawczych do ich naturalnych predyspozycji.

Wprowadzenie tych koncepcji do szkolnej rzeczywistości nie wymaga wielkich nakładów ani rewolucji programowych – wystarczy świadome wkomponowanie ich w zajęcia wychowawcze, doradcze lub przedmiotowe. Przykładowo, nauczyciel może poprowadzić cykl lekcji, w ramach których uczniowie analizują swoje wyniki testów, obserwują, jak funkcjonują w grupie, uczą się komunikacji z osobami o innym stylu, a nawet opracowują strategie radzenia sobie z trudnymi sytuacjami międzyludzkimi.

Ćwiczenia oparte na stylach DISC czy kolorach Hartmana dają młodym ludziom poczucie, że są traktowani indywidualnie – że ich sposób bycia, działania i myślenia nie tylko może, ale powinien być zrozumiany i doceniony. Dzięki temu uczniowie zyskują nie tylko

narzędzia do pracy nad sobą, ale też motywację do kształtowania dojrzałych relacji z rówieśnikami i dorosłymi.

Artykuł, który Państwo czytają, ma na celu nie tylko przekazanie wiedzy, ale przede wszystkim zainspirowanie do działania – do zadania sobie pytań o to, jacy jesteśmy jako wychowawcy, jak komunikujemy się z naszymi uczniami i jak możemy ich lepiej wspierać. Korzystanie z modeli takich jak Extended DISC (nawet jeśli wymaga

to inwestycji) czy bezpłatnych narzędzi typu testhartmana.pl to nie chwilowa moda, lecz realna odpowiedź na potrzeby współczesnej szkoły, w której rozwój osobisty, emocjonalny i społeczny staje się równie ważny jak tradycyjna wiedza przedmiotowa.

Warto sięgnąć po te narzędzia nie tylko po to, by „lepiej prowadzić lekcje”, ale przede wszystkim po to, by budować szkołę bardziej świadomą, empatyczną i gotową na wyzwania XXI wieku.

Autorzy:

Magdalena Stajuda

Magister pedagogiki. Z zaangażowaniem prowadzi warsztaty oraz konsultacje, w których wykorzystuje praktyczne narzędzia diagnostyczne, takie jak fxtended DISC i Points of You. Magdalena potrafi w przyjazny sposób przekazać wiedzę, pomagając uczestnikom odkrywać ich potencjał oraz budować skuteczne relacje zawodowe i osobiste.

Łukasz Stajuda

Doświadczony trener, menedżer i doradca, specjalizujący się w zarządzaniu zespołami, motywowaniu pracowników oraz tworzeniu efektywnych strategii komunikacyjnych. Jego podejście cechuje profesjonalizm połączony z praktycznym spojrzeniem na codzienne wyzwania zawodowe. Dzięki wykorzystaniu narzędzia fxtended DISC skutecznie wspiera rozwój zespołów edukacyjnych oraz biznesowych, pomagając uczestnikom osiągać realne i mierzalne efekty.

Prawa autorskie do niniejszego artykułu zostają przekazane zamawiającemu, umożliwiając jego swobodne rozpowszechnianie i wykorzystanie w działalności edukacyjnej.